

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Kontoret for Økonomi, Kontrol og Tilskud
Njalsgade 72 A
2300 København S

gfs@siri.dk

København den 27. juni 2016

Ref.-nr. 2016-134

Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om integrationsuddannelse efter lov om integrationsuddannelse (igu) og virksomhedsbonus efter integrationsloven.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier-Lederne (DEG-L) vil indledningsvis kvittere for invitationen til at afgive høringssvar til bekendtgørelsen om integrationsuddannelsen (igu).

Loven om igu definerer formålet med uddannelsen ”at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge opnår kvalifikationer, der giver grundlag for at påbegynde en erhvervsrettet uddannelse eller opnå varig og ordinær beskæftigelse på det danske arbejdsmarked”.

Lovens formål om praktikuddannelsen er knyttet til kvalifikationer, der erhverves på den virksomhed, hvor udlændingen er ansat i en praktikstilling og formålet med skoleundervisningen er udover dansksproglige færdigheder, erhvervsrettede kvalifikationer og kompetencer samt forudsætninger for bredere forståelse af den erhvervede erfaringsbaggrund og forudsætninger for fortsat uddannelse.

DEG-L ser med stor bekymring på flygtninges muligheder for at opnå de nødvendige erhvervsrettede kvalifikationer og kompetencer i overensstemmelse med lovens intentioner, som uddannelsesmulighederne er konkretiseret i udkastet til bekendtgørelse til igu.

Målgruppen af udlændinge, der har bestået prøve i dansk jf. § 5 stk. 2. i bekendtgørelsesudkastet får mulighed for mindst 8 ugers arbejdsmarkedsuddannelse, mens arbejdsmarkedsuddannelserne for øvrige udlændinge kun skal være et element i de 20 ugers skoleundervisning.

Med den skelnen, mellem udlændinge der har bestået danskprøver og andre udlændinge, er det vores vurdering, at skoleundervisningen for nyankomne udlændinge med ringe uddannelses- og erhvervskompetencer fra hjemlandet, hovedsageligt vil bestå af dansk. Ifølge årsrapport 2015 fra

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet om "Aktiviteten hos udbydere af danskuddannelser for voksne udlændinge m. fl. I 2015", tager det gennemsnitligt 223 undervisningslektioner pr. kursist for hvert bestået modul. Den gennemsnitlige undervisningstid for at bestå Dansk 1, som indeholder 6 moduler, vil med en omregningsfaktor på 2, som angivet i dette bekendtgørelsesudkast, svare til 72 ugers undervisning med 18,5 ugentlige lektioner.

Uddannelsesmæssigt peger det ikke på et paradigmeskifte i uddannelsesindsatsen for nyankomne flygtninge, hvor praktisk erfaring i et ansættelsesforhold under oplæring på en virksomhed, danskundervisning og erhvervsrettet opkvalificering i langt højere grad kunne have skabt grundlag for et kombineret uddannelsesforløb.

Effekten af den individuelt tilrettelagte igu og differentieringen mellem målgruppens muligheder for arbejdsmarkedsuddannelser, skaber ringe muligheder for særligt tilrettelagte forløb. Den enkelte udlænding og virksomhed må i den situation tilmelde sig AMU-udbydernes eksisterende udbud af kurser til virksomheder og ledige.

Intentionen med tilrettelæggelse af hele uddannelsen i moduler er uklart, idet Dansk for Udlændinge allerede er modulopbygget, mens arbejdsmarkedsuddannelser, som udgangspunkt er korte heltidsuddannelser.

Konsekvensen kan blive, at de nyankomne udlændinge hverken med hensyn til dansksproglige eller erhvervsrettede kompetencer opnår niveauer, som tilgodeser en vellykket integration på det danske arbejdsmarked. Jobmulighederne vil være få på det danske arbejdsmarked for nyankomne udlændinge med såvel ringe danskundskaber som manglende formelle faglige kompetencer.

DEG-L foreslår derfor, at skoleundervisningen i igu indeholder mindst 8 ugers arbejdsmarkedsuddannelse for alle og at der skabe incitamenter for, at denne undervisning kan indgå i en vekselvirkning mellem dansk, praktisk oplæring og erhvervsrettet undervisning, så der skabes forudsætninger for samspil og synergieffekter mellem de tre læringsarenaer i igu.

Hvis virksomheder ønsker, at udlændingen erhverver sig grundlæggende faglige kompetencer via arbejdsmarkedsuddannelserne tidligt i uddannelsesforløbet, hvor udlændingen har begrænsede dansksproglige kompetencer, er der behov for tolkebistand, så udlændinge har mulighed for at opnå målene for undervisningen og dermed også erhverve sig AMU-uddannelsesbeviser i uddannelsesforløbet.

Vi forstår loven og bekendtgørelsen om integrationsuddannelsen således, at udgifterne til skoleundervisningen afholdes af Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet på baggrund af oplysninger fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Kapitel 7 i bekendtgørelsesudkastet fritager udlændinge og virksomheder for deltagerbetaling til bl.a. arbejdsmarkedsuddannelser, hvilket også må dække tillægspris. Den nuværende lovgivning for arbejdsmarkedsuddannelser indeholder mulighed for tillægspris med et loft for særlig tilrettelæggelse til f.eks. tolkning, der angives i de årlige finanslove, § 20.72.01.

I 2016 er loftet 700 kr. pr. uge/140 kr. pr. dag, et beløb, der langt fra dækker behovet for tolkning.

Tolkning til dansk på arbejdsmarkedsuddannelser praktiseres allerede på eksempelvis certifikatkurser inden for svejsning og da den eksisterende lovgivning, som ovenfor beskrevet, ikke giver mulighed for dækning af

de reelle udgifter til tolkning, har kommuner dækket udgifterne til tolkning for ledige og der er eksempler, hvor en større virksomhed selv har stillet tolk til rådighed for undervisningen på kurser for beskæftigede.

DEG-L foreslår derfor, at der skabes rammer for og ressourcer til tolkning på arbejdsmarkedsuddannelserne i igu, så udlændinge har mulighed for at deltage i arbejdsmarkedsuddannelserne uafhængigt af dansksproglige kompetencer.

Integrationsuddannelsen skal indgås mellem en virksomhed og en udlænding og ifølge udkastet til bekendtgørelse er det den enkelte udlænding og den enkelte virksomhed, der har til opgave at "finde hinanden", det er endvidere de to nævntes eller virksomhedens ansvar at:

- indgå en aftale ved anvendelse af en elektronisk aftaleblanket og indberette til SIRI
- udarbejde en elektronisk tilgængelig uddannelsesplan og indberettet til SIRI
- revidere uddannelsesplanen kontinuerligt
- aftale indbyrdes om det er virksomheden eller udlændingen, der forestår tilmelding til uddannelse

Det er erhvervsskolernes og AMU-centrenes erfaring fra erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, at kontakten mellem ansøgere og virksomheder, tilrettelæggelse af uddannelse, tilmelding til arbejdsmarkedsuddannelserne er opgaver, hvor især små- og mellemstore virksomheder i vid udstrækning har behov for vejledning og konkret bistand til opgaverne. Større virksomheder med egen HR-afdeling klarer disse opgaver væsentligt nemmere.

Vi ser derfor med stor bekymring på den opgavefordeling og det ansvar, som især små- og mellemstore virksomheder skal varetage, idet det må betragtes som ret usandsynligt, at udlændinge med ringe dansksproglige forudsætninger og ringe IT-kompetencer kan bidrage til opgaveløsningen.

DEG-L foreslår derfor, at de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner, som bidrager til igu, også tilskrives en rolle i varetagelsen af igu med tilhørende rammer, ligesom institutionerne bidrager til koordineringen af andre erhvervsrettede uddannelser på virksomhederne.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier-Lederne bidrager gerne til uddannelse af udlændinge, også flygtninge, og har tidligere fremsendt forslag til en Basisuddannelse for Flygtninge, baseret på vekselvirkning mellem dansk, praktik og erhvervsrettet opkvalificering. En basisuddannelse med vægtning af dansk i starten med stigende vægtning af brancheintroduktion og specialisering inden for forskellige brancher, for at skabe rammer og forudsætninger for at deltagerne kunne tilegne sig dansksproglige og erhvervsrettede kompetencer til forsat uddannelse og varig beskæftigelse.

På foreningens vegne.

Mie Poulsen
Uddannelseskonsulent

NB: Danske Erhvervsskoler og-Gymnasier – Lederne og Foreningen af Forstandere og Direktører ved AMU-centre er fusioneret pr. 1. maj 2016, hvorfor dette høringssvar også dækker Foreningen af direktører og forstandere ved AMU-centre.